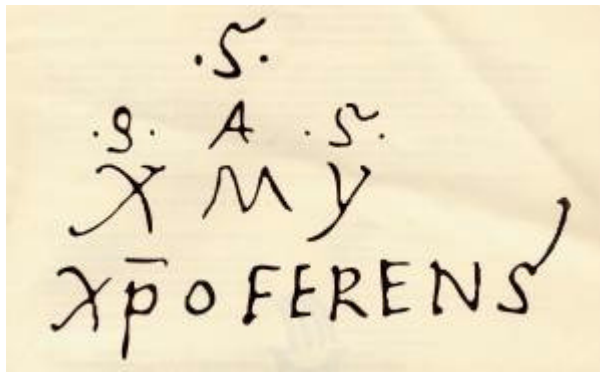

Ramon Llull i Cristòfor Colom

*El pensament i la mentalitat catalana. Cristòfor Colom i Ramon Llull
(Colom i Llull van voler ser enterrats amb els hàbits de Sant Francesc d'Assís)*

1 / 2

Signatura de Cristòfor Colom

El professor d'història, el jueu J.R. Marcus, proposa per la signatura de Colom una interpretació cabalística amb el text següent:

Shadai
Shadai – Adonai - Shadai
Yahwh – Male - Chesed

Aquesta interpretació està extreta del llibre de Pierre Carnac titulat *La historia empieza en Bimini* (Plaza y Janés Editores, 1977 Pàg.291) en el qual a la pàgina 292 ens continua dient el següent:

*“ Con frecuencia se ha querido ver en el profundo conocimiento que tenia Colón de las Escrituras (bíblicas), particularmente de los textos hebreos apócrifos, así como en su excesiva **admiración por la càbala**, los signos de un ferviente **cristianismo** que haria de él un **franciscano**....”*

Colom, i en això hi estan d'acord tots els historiadors, va voler que el fiquessin a la tomba vestit amb els hàbits dels monjos franciscans, com a seguidor de Sant Francesc d'Assís.¹

¹ Cesare Cantú diu que :” Colón tomaba con frecuencia el traje monástico de San Francisco y todas las tardes hacia entonar en su bajel el Salve Regina” i també sabem que amb l'hàbit de sant Francesc fou enterrat a Valladolid en el convent del mateix nom. I quan arribà a Espanya es dirigí tot d'una al monestir franciscà de La Ràbida, on fou apreciat i conegut. I també quan per ordre de Bobadilla vingué a Espanya presoner, també vestia l'hàbit de sant Francesc (

És curiós, i crec que molt significatiu, que Ramon LLull, també, igual com va demanar Colom, hagués volgut que el fiquessin a la tomba vestit amb els hàbits dels germans franciscans.

Entre els historiadors que consideren que Colom era català, i jo sóc en aquesta línia, n'hi ha que investiguen la possible relació de **Llull i Colom**, en allò que fa referència a **la seva catalanitat** i en allò que fa referència a **la seva mentalitat**, tot cercant en la llista de cognoms de catalans de Barcelona que van acompanyar al rei Jaume I a repoblar Mallorca un cop reconquerida als sarraïns.

Entre aquests hom creu que hi havia templers,² - molt lligats a la noblesa catalana fins al Compromís de Casp -, cristians albigesos o càtars i cartògrafs cabalistes que feien una lectura al·legòrica i astrològica de determinades escriptures de la Bíblia³.

Segons aquesta tradició que en fa una interpretació al·legòrica de fets que s'expliquen a la Bíblia, pel que fa referència al Nou Testament, Jesús representaria el Sol i els 12 apòstols les 12 cases del Zodíac o signes astrològics. Pel que fa referència a l'Antic Testament, Jahvé, representa el Sol i les 12 tribus d'Israel les 12 cases del Zodíac o signes astrològics. Aquesta tradició cristiana també es coneguda com "cristianisme hel·lenista"

Cal tenir present que hi ha una tradició cristiana , com és el cas de la que va donar lloc als mites del rei Artur i els cavallers de la Taula rodona que van ser escrit per "Chrétienne de Troies" ⁴(ciutat on hi hagué un famós concili cristià) pseudònim d'algú que es va voler diferenciar dels "*Chrétienne de Roma*" (cristians vaticanistes) per un canvi en la manera d'explicar el missatge evangèlic hagut a partir de determinat concili⁵.

Pàgina 114 del llibre de Miquel Ferrà "Memòries secretes de Colom" Edicions La Magrana, Barcelona 1983)

Sobre el lloc on va ser enterrat Colom, hi ha versions diferents. Es diu Valladolid, però també Sevilla i Santo Domingo (Trobo paradoxal el fet que Colom es relacioni amb una illa que porta el nom del castellà *Santo Domingo* quan ell era seguidor de Sant Francesc)

² Op. Cit.

³ La lectura de les escriptures bíbliques s'ha posat de moda als EEUU entre d'altres coses, degut a la pol·lèmica científica que hi ha entre els darwinistes que prediquen l'evolucionisme i els biblistes que prediquen el creacionisme o disseny intel·ligent atribuint-lo a una entitat superior a la humana.

⁴ Cristià de Troies

⁵ A la batalla de Muret, el rei català Pere el Catòlic va defensar als cristians de Troies – cristians albigesos o càtars – i Blanca de Castella i Domingo de Guzman es van posar de part dels cristians vaticanistes de Roma.

Aquesta tradició sobre la concepció cultural bíblica es compatible amb la cultura hel·lènica i la seva mitologia astrològica, amb Homer, la Ilíada, i la Guerra de Troia i els viatges d'Odisseus o Ulisses. (l'arrel etimològica "il", de la ilíada, la trobem també a Catalunya en el noms de "iluro", i "ilerda"...que són els noms originals ibers de Mataró i Lleida.

Per altra banda, hom creu que també hi anaren personatges que coneixien **la Bíblia Catalana**.

Dic la "Bíblia catalana" i no dic la "Bíblia en català", perquè la seva catalanitat era qüestió del *contingut* a més de la *llengua en què estava escrita*.

Aquesta Bíblia la van fer cremar els Inquisidors dominics, fundats per l'espanyol de *Castilla*, *Domingo de Guzman*, confesor de la reina Blanca de Castilla

Una còpia d'aquesta Bíblia va ser en el monestir de Ripoll, on va anar a estudiar el monjo occità Gerbert d'Orlhac que va ser Papa de Roma amb el nom de Silvestre II l'any 1.000.

Aquest Papa occitano-català, va ser astròleg - com els mags d'Orient que van anar a la cova on nasqué Jesús - i cabalista, que va donar a conèixer l'astrolabi que feien servir els navegants com Colom per a orientar-se en els seus viatges en base a les estrelles i les constel·lacions astrals.

En aquells temps, segles XIII -XV, hi havia dues ordes religioses dominants: els dominics fundats per l'esmentat castellà espanyol *Domingo de Guzman*, que per cert van fundar la Inquisició i no acceptaven als jueus conversos en els seus convents, i els franciscans fundats per Francesc d'Assís.

Francesc d'Assís era nascut a Umbria, una terra que avui pertany políticament a Itàlia però que té una cultura pròpia i diferent de la de Roma. Igual que Catalunya, que avui malgrat pertànyer políticament a Espanya té una cultura pròpia diferent de la de Madrid.

La presència a Umbria del nom "Rufino" i la presència del nom "Ruf" en el nom del poblat ibèric que es troba a Catalunya, entre Badalona i Tiana a prop del Monestir de Sant Jeroni de la Murtra on també va anar Colom, ens pot indicar una relació amb la cultura ibèrica entre Umbria i Catalunya i potser d'altres qüestions com podrien ser els lligams amb al cultura camita a la qual les terres dels Pirineus – bascos, aragonesos, occitans i catalans - es troben vinculades des del temps del rei Túbal, pare de la princesa Pirena, fill de Cam, fill Noé⁶.

⁶ En el Gènesi 9, 11-final, s'ens diu que Jahvé va maleïr i castigar a Cam, i les seves nacions, a ser l'esclau del seu germà Sem. Això vol dir que les nacions camites no poden gaudir del dret a l'autodeterminació ni a la sobirania sinó que han de viure sota domini semita i sense reconeixement nacional. El viatge de Colom es pot interpretar com un viatge amb una finalitat nacionalista: igual com Moisès cerca una terra promesa on puguin viure lliures els jueus esclaus d'Egipte. Així Colom cerca una terra,

Francesc d'Assís està relacionat amb la noblesa i el món dels trobadors igual que Ramon LLull.

Sobre la interpretació que de la signatura de Cristòfor Colom en fa l'historiador jueu J.R. Marcus:

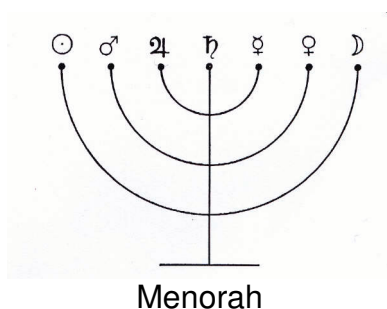
Shadai
Shadai – Adonai - Shadai
Yhwh – Male - Chesed

vull deixar constància de que jo en faig una interpretació diferent.

Considero que els franciscans, i hem dit que Colom era franciscà, no feien servir el nom de l'Antic Testament que feia servir Moisès que és Jahvé o Adonai, sinó el del Nou Testament que feia servir Jesús, que és el de Pare Celestial . Per altra banda “Chesed” és el nom d'una sefirah de l'Arbre de la Vida i en la resta, tret de “Male” que desconec, hi fa encaixar són noms propis de personatges. Aquesta barreja de “sefiroth” i noms propis de personatges , que són dos contextos de llenguatge diferents no em deixen convençut.

D'altra banda, la signatura de Colom, com és pot veure en el dibuix , les lletres inferiors no tenen puntet i per tant ja no es podrien relacionar amb les 10 sefiroth de l'Arbre de la Vida.

Jo penso que, si es vol cercar una interpretació cabalista a la signatura de Colom, sobre **les set lletres de la seva signatura**, s'ha de fer recerca i investigació sobre la base i el nom dels set planetes que corresponen als set braços de la Menorah (Malgrat que no he trobat relació a hores d'ara, entre les inicials de la seva signatura i les dels planetes com es pot veure al dibuix).

També s'hauria de cercar en **les set estrelles de les Plèiades** i **les set estrelles de l'Ossa Grossa** o Carro Gran relacionades amb l'estrella Orió que feien servir en els seus viatges, per els seus càlculs astronòmics o astrològics, els navegants com era el cas de Colom.

pel seu poble, i jo crec que, encara que segons com se'ns presenta la història de Colom no ho sembli, el seu poble era el poble català en tant que culturalment embrancat amb la cultura camita. En aquest sentit, els catalans es troben dins d'Espanya com es trobaven els jueus dins d'Egipte : No els deixen ser tal com són, volen i han de ser.

Cal tenir present que Ramon Llull, comença el *Llibre de l'Orde de cavalleria* fent referència també al nombre set : “ *Per significança de **les set planetes**, qui són corsos celestials e governen e ordonen, los corsos terrenals...*” (*Llibre de l'Orde de Cavalleria* pàgina 35 El Garbell, Edicions 62, Barcelona, 1980)

Però, no es pot oblidar que sota d'aquestes set lletres, n'hi ha nou més que poden desfer aquesta interpretació si es sumen a les set anteriors o poden afegir un nou element d'anàlisi si les comparem amb les tradicions cabalístiques associades al número nou que fan referència a les nou sefirah dels tres triangles de l'Arbre de la Vida. No obstant jo crec que Colom tenia coneixements de càbala.

En el Zohar Hakadosh, pilar de la càbala, escrit fa més de 2000 anys, s'explica la forma rodona del planeta Terra i l'existència de la gravetat. “ *El món gira – es diu -, i a la vegada té forma esfèrica. Sobre ell, els seus habitants estan d'empeus i cap per avall I totes les criatures de la Terra que hi viuen en distints punts tenen aparences diferents: color de la pell, trets facials, etc. El Sol determina canvis climàtics a cada zona i a més il·lumina una part mentre l'altra roman en la foscor. Hi ha llocs il·luminats sempre i altres en els que no hi ha nit sinó en períodes de temps curts⁷. Perquè així està escrit en els Salms (Tehilim 139) T'agraeixo per les lluminàries i son sorprenents les Teves obres. I aquest secret es transmès per la saviesa de la Torà”.*

D'aquest escrit se'n desprèn un concepte de la Divinitat en la línia del cristianisme cabalista i hel·lenista que encaixa amb l'astrologia i amb la interpretació al·legòrica de les escriptures bíbliques. Colom era cabalista i llegia els Salms – en deixa testimoni en els seus escrits i cartes – i jo crec que ho feia amb criteri al·legòric.

Ramon Llull en el seu llibre *Questiones per artem demonstratiunam solubilis* de 1287, escriu: “ *pel motiu de ser la Terra esfèrica, fa arc en la seva situació...*” També en aquest llibre, atribueix les marees de la costa atlàntica , d'Anglaterra, França, Portugal i tot Àfrica ... a l'existència d'unes terres a l'Oest. Ramon Llull deixa escrit que els navegant catalans ja utilitzen el 1359, instruments de medició, agulles imantades i cartes nàutiques, que eren anomenades “catalanes” a tot Europa.

El fet que **Ramon LLull i Cristòfor Colom** , als quals jo considero catalans, i relacionats amb la noblesa catalana, **volguessin que, un cop morts, els fiquessin a la tomba amb vestits franciscans és molt significatiu** i obre un camí de recerca per descobrir la seva identitat, el seu pensament i la seva mentalitat.

Quan s'hagi descobert i acceptat internacionalment que Cristòfor Colom era català, em sembla que es despertarà un interès pel seu pensament. Què

⁷ Els pols

pensava Cristòfor Colom? Quina era la seva mentalitat? La societat, actualment laica i agnòstica, potser descobrirà amb la catalanitat de Colom, un nou criteri a l'hora de llegir el llibre que Colom s'havia llegit més vegades: La Bíblia. Cristòfor Colom era creient, era un home de fe.

Llegia la Bíblia amb criteri al·legòric? Potser s'establiran lligams entre Colom i Lull i amb el "lull·lisme" arrelat en les tradicions trobadoresques medievals tant apreciades pels poetes catalans que fomentaren els Jocs Florals, farà realitat la visió profètica de Francesc Pujols i la nació catalana, i amb el criteri vernaclista aportarà una nova manera de viure la Vida i entendre el món com una manera de viure en funció del lloc on habites, en comunió amb allò que se'n diu "el Genius Loci" en tant que partícip i en essència denominador comú universal que és en harmonia amb el Tot – el *Synholos*, hel·lènic -.

Potser quan Colom sigui posat en el seu context cultural català, s'entengui la càbala i la visió de la realitat que comporta amb la seva dimensió raonable i no amb la dimensió supersticiosa que la malmesa i tergiversat⁸.

Això comportarà una reorganització de les nacions, en funció de la vella creença cabalista segons la qual havien de ser 72 les llengües i nacions que havien d'ocupar l'orbe terrestre. La causa d'aquesta divisió i distribució que jo anomeno vernaclista, està fonamentada en la interpretació al·legòrica de determinats escrits bíblics interpretats de forma conjuntada amb mitologies hel·lèniques i egípcies, tradició de la que es considera en forma part la secreta Theologia, que probablement era coneguda per personatges de la cultura de llengua catalana, especialment durant l'Edat Mitjana, els cabalistes de l'Escola de l'ànima de Girona i també per Ramon Lull i Cristòfor Colom.

Jordi Salat
josalort@hotmail.com

⁸ Potser hi hagi un poder que no vol reconèixer a Colom com a català perquè no vol que es descobreixi el pensament, la mentalitat i el fet nacionalista que això comportaria. Som molts els qui pensem que la millor arma del nacionalisme català i la seva intrínseca raó de ser és la Veritat. La Veritat ens farà lliures.